

27.09.2017

Ärende/37

§ 355

Den av ledamoten Mari Rantanen väckta motionen om undervisning i första hjälpen för grundskoleelever

HEL 2017-001309 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade i enlighet med stadsstyrelsens förslag anse den av ledamoten Mari Rantanen väckta motionen vara slutligt behandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Hilkka Tapiolinna, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Bilagor

1 Rantanen Mari ym. valtuustoaloite kvsto 1.2.2017 asia 49

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Mari Rantanen och 30 andra ledamöter föreslår i sin motion att stadsstyrelsen ska utreda möjligheten till avgiftsfri undervisning i första hjälpen till exempel för alla elever i årskurs 6 eller 7.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till utbildningsnämndens och räddningsnämndens utlåtanden och konstaterar följande:

Enligt läroplanen för den grundläggande utbildningen är vardagskompetens och förmågan att ta hand om sig själv väsentliga delar av mångsidig kompetens. Eleverna uppmuntras att ta hand om sig själva och andra samt att öva sig i färdigheter som är viktiga för det egna livet och vardagen. De handleds i att förutse farliga situationer och att agera ändamålsenligt i dem. Man ägnar uppmärksamhet åt användning av

27.09.2017

säkerhets- och skyddsutrustning samt åt utveckling av de egna kunskaperna och färdigheterna. Man övar även hur man ska agera och söka hjälp i farliga situationer.

Enligt grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen undervisar man hälsokunskap för alla årskurser. Under de sex första årskurserna sker undervisningen som en del av ämnet omgivningslära. Det centrala kursinnehållet i omgivningslära under årskurserna 3–6 är att öva främjande av säkerhet och säkerhetsfärdigheter till exempel på följande delområden: trafik-, brand- och elsäkerhet, olyckor, förgiftningar samt åtgärder i första hjälpen- och risksituationer. Under årskurserna 7–9 behandlar det centrala kursinnehållet i hälsokunskap säkerhetsfärdigheter, färdigheter i första hjälpen och egenvård samt hur man söker stöd och hjälp. Till gymnastikundervisningen under årskurserna 3–9 hör dessutom undervisning i vattenräddningsfärdigheter så att eleven kan rädda både sig själv och andra ur vattnet.

Finlands Röda Kors och LokalTapiola har startat helheten Hjalteskolning som består av webbstudier och ett närstudiebesök. Det är en utbildning som riktar sig till elever i årskurserna 1–6 och vars kursinnehåll omfattar att larma hjälp, ge hjärtmassage och ge en medvetslös person första hjälpen. Utbildningen är avgiftsfri. När en skola deltar i utbildningen får den ett återupplivningspaket som även inkluderar en återupplivningsmatta (<http://hjalteskolning.fi/>). På FRK:s webbplats finns färdigt material som riktar sig till lärare och med vars hjälp undervisning i första hjälpen kan ges i enlighet med målen i fullmäktigemotionen och läroplanen. Skolorna kan också kontakta FRK:s lokalavdelningar som kan komma till skolan och ordna till exempel en uppgiftsbana avgiftsfritt.

I sitt utlåtande understöder utbildningsnämnden att skolorna samarbetar med FRK. Skolorna kommer att informeras om samarbetsmöjligheten och uppmuntras till samarbete med FRK. Man utreder möjligheten att samarbeta även med andra aktörer kring ordnande av avgiftsfria utbildningar i första hjälpen. Första hjälpen är en viktig färdighet och det finns skäl att använda alla tänkbara metoder för att effektivisera undervisningen av första hjälpen.

Räddningsverket har varit utbildningsväsendets säkerhetspartner sedan 2003 med målet att förbinda lärarna att undervisa i säkerhetskunskap och utbilda dem i detta. Som en del av sin övriga säkerhetskommunikation kan räddningsverket producera undervisningsmaterial för utbildningsväsendet om färdigheter i livräddande första hjälpen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Postadress
PB 10
00099 HELSINGFORS STAD
kaupunginkanslia@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6
Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

27.09.2017

Ärende/37

Hilkka Tapiolinna, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Bilagor

1 Rantanen Mari ym. valtuustoaloite kvsto 1.2.2017 asia 49

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 11.09.2017 § 820

HEL 2017-001309 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Mari Rantasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Opetuslautakunta 28.03.2017 § 44

HEL 2017-001309 T 00 00 03

Lausunto

Opetuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Opetuslautakunta pitää ensiapuopetusta tärkeänä taitona, jonka opetuksen tehostamiseen on syytä käyttää kaikkia mahdollisia keinoja.

Perusopetuksen opetussuunnitelman mukaan itsestä huolehtiminen ja arjen taidot ovat olennainen osa laaja-alaista osaamista. Oppilaita kannustetaan huolehtimaan itsestä ja toisista sekä harjoittelemaan oman elämän ja arjen kannalta tärkeitä taitoja. Heitä ohjataan ennakoimaan vaaratilanteita ja toimimaan niissä tarkoituksenmukaisesti. Huomiota kiinnitetään turva- ja suojavälineiden käyttöön sekä omien tietojen ja tai-

27.09.2017

Ärende/37

tojen kehittämiseen. Myös erilaisissa vaaratilanteissa tarvittavan toiminnan ja avun hakemisen taitoja harjoitellaan.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaan kaikilla vuosiluokilla opetetaan terveystietoa, ensimmäiset kuusi vuosiluokkaa osana ympäristöoppia. Ympäristöopin keskeisenä sisältöalueena vuosiluokilla 3–6 harjoitellaan turvallisuuden edistämistä ja turvataitoja esimerkiksi seuraavilla osa-alueilla: liikenne-, palo-, sähköturvallisuus, tapaturmat, myrkytykset sekä toiminta ensiapu- ja vaaratilanteissa. Vuosiluokilla 7–9 terveystiedon keskeisenä sisältöalueena käsitellään turvallisuustaitoja ja -valmiuksia, ensiaputaitoja, itsehoitoa sekä tuen ja avun hakemista. Liikunnan opetukseen vuosiluokilla 3–9 kuuluu lisäksi vesipelastustaitojen opetus, jotta oppilas osaa sekä pelastautua että pelastaa vedestä.

Suomen punainen risti on käynnistänyt LähiTapiolan kanssa Sankarikoulutus-kokonaisuuden, joka koostuu verkko-opinnoista ja yhdestä lähiopetuskäynnistä. Tämä on alakoululaisille suunnattu koulutus, jonka sisältönä on avun hälyttäminen, paineluelvytys ja tajuttoman ensiapu. Koulutus on maksuton. Koulu saa osallistuessaan elvytyspaketin, joka sisältää myös elvytysmaton <http://sankarikoulutus.fi/>. SPR:n sivuilla on opettajille suunnattua valmista materiaalia, jonka avulla valtuustoaloitteen ja opetussuunnitelman tavoitteiden mukaista ensiapukoulutusta voidaan hyvin antaa. Koulut voivat myös olla yhteydessä SPR:n paikallisosastoihin, jotka voivat tulla koululle vetämään esimerkiksi esiapuun liittyvää rastirataa ilmaiseksi.

Opetuslautakunta kannattaa koulujen yhteistyötä SPR:n kanssa. Koulu ja tullaan tiedottamaan yhteistyömahdollisuudesta ja kannustamaan yhteistyöhön SPR:n kanssa. Yhteistyötä maksuttoman ensiapukoulutuksen järjestämisestä myös muiden toimijoiden kanssa selvitetään.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Taina Tervonen, vs. opetuspäällikkö, puhelin: 310 86208
[taina.tervonen\(a\)hel.fi](mailto:taina.tervonen(a)hel.fi)

Pelastuslautakunta 21.03.2017 § 34

HEL 2017-001309 T 00 00 03

Lausunto

Pelastuslautakunta antoi seuraavan lausunnon Rantanen Mari ym. valtuustoaloitteesta peruskoululaisten ensiapuopetuksesta:

27.09.2017

Esitys hätäensiaputaitojen opettamisen ottamisesta osaksi peruskoulujen opetusohjelmaa on kannatettava.

Pelastuslaitos toteuttaa kiireellistä ensihoitopalvelua Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kanssa tehtyyn palvelusopimukseen pohjautuen. Tämän sopimuksen piiriin ei kuulu hätäensiaputaitojen opettaminen peruskoululaisille tai muille kohderyhmille. Aloitteen toteuttamiskelpoisuutta on siten pelastuslaitoksen näkökulmasta arvioitava osana pelastustoimen palvelutuotantoa.

Turvallisuusviestintä ja turvallisuuskoulutus on osa pelastustoimen perustoimintaa. Pelastuslaitos on vuodesta 2003 toteuttanut turvallisuuskumppanuutta yhdessä Helsingin kaupungin opetustoimen kanssa tavoitteena sitouttaa ja kouluttaa opettajat opettamaan turvallisuustietoutta oppilailleen osana muuta opetusohjelmaa. Nykyisellään pelastustoimen resurssit eivät mahdollista käytännön turvallisuusoppituntien, eikä siten myöskään hätäensiaputuntien, järjestämistä kouluissa.

Osana muuta turvallisuusviestintäänsä pelastuslaitos voi tuottaa opetustoimen käyttöön hätäensiaputaitojen koulutusmateriaalia. Pelastuslaitos voi avata opetusviraston intraan nettiportaalin, johon tuotetaan opettajien käyttöön hätäensiavun opettajanopas suomeksi ja ruotsiksi, esitysmateriaalit sekä hätäensiapuopetusta tukevaa videomateriaalia. Pelastuslaitos voi toteuttaa nämä toimenpiteet osana opetustoimen kumppanuusohjelmaa ja opetusviraston tehtävänä on viedä tämän osaksi koulujen opetusta.

Pelastuslautakunta ehdottaa, että Helsingin kaupungin opetustoimi, terveystoimi ja HUS aloittavat keskustelut siitä, millä tavoin hätäensiaputaitojen opettaminen voitaisiin tuoda osaksi peruskoulujen opetusohjelmaa. Valmistelussa on huomioitava maakuntauudistuksen vaikutukset terveystoimen ja pelastustoimen järjestelyihin sekä selvitettävä, onko hätäensiaputaitojen kouluttaminen tehokkaimmin tuotettavissa viranomaistyönä vai esimerkiksi kolmannen sektorin, kuten SPR:n toteuttamana.

Esittelijä

pelastuskomentaja vs.
Jorma Lilja

Lisätiedot

Henri Nordenswan, hallintopäällikkö, puhelin: 310 30010
henri.nordenswan(a)hel.fi